

У липні 2022 року споживча інфляція в річному вимірі пришвидшилася до 22.2% (із 21.5% у червні). У місячному вимірі ціни зросли на 0.7%. Про це свідчать дані, опубліковані Державною службою статистики України. Зростання інфляції в Україні насамперед зумовлене наслідками терористичних дій росії та тимчасової окупації окремих територій. Серед них, зокрема, порушення ланцюгів постачання, руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, скорочення пропозиції, збільшення виробничих витрат, значна вимушена міграція всередині країни. Стримують зростання цін фіксація тарифів на газ і тепло, а також часткове налагодження ланцюгів постачання. Фактична споживча інфляція очікувано пришвидшилася, але була дещо нижчою за траєкторію базового прогнозу, опублікованого в Інфляційному звіті за липень 2022 року. Відхилення від прогнозу зумовлювалося повільнішим, ніж очікувалося, зростанням вартості пального та цін на фрукти й окремі овочі, зокрема завдяки розширенню пропозиції.

Базова інфляція

Базова інфляція в річному вимірі пришвидшилася до 16.7% з 15.2% у червні.

Темпи зростання цін на оброблені продовольчі товари збільшилися до 22.6% р/р. Дорожчали м'ясні та рибні продукти, масло, маргарин, кондитерські вироби та безалкогольні напої. Вищими темпами зростали ціни на соняшкову олію на тлі очікувань щодо активізації експорту та її високої вартості на світових ринках.

Пришвидшилося зростання вартості непродовольчих товарів (до 11.7% р/р), зокрема автомобілів, товарів для дому (посуду, меблів, побутової техніки), електроніки, фармацевтичних товарів і товарів особистого догляду. Зниження цін на одяг та взуття сповільнилося. Це пов'язано як із вичерпанням старих запасів, обмеженим постачанням нового товару та збільшенням витрат на логістику, так і з реалізацією відкладеного попиту на тлі поступового повернення громадян до своїх місць проживання. Частковий вплив на вартість непродовольчих товарів мало зростання вартості імпортованої складової через [коригування офіційного курсу гривні до долара США](#) для збільшення стійкості української економіки, а також завершення періоду імпорту автомобілів за пільговими умовами.

Зростання вартості послуг пришвидшилося до 14.9% р/р. Дорожчали телекомунікаційні та медичні послуги, послуги салонів краси, спортзалів, хімічного чищення та закладів громадського харчування. Надалі вищими темпами зростала вартість послуг, пов'язаних із ремонтом житла, на тлі значного попиту громадян, які повернулися до своїх місць проживання, та дефіциту окремих витратних матеріалів та робочої сили. Натомість підвищення вартості оренди житла, проживання в готелях та пансіонатах суттєво сповільнилося. Це пов'язано з послабленням попиту на такі послуги внаслідок поступового повернення громадян до своїх місць проживання, а також тим, що туристичний сезон не розпочато.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування пришвидшилося до 37.5% р/р. Швидшими темпами дорожчали крупи - через вичерпання запасів та скорочення постачань. Відновилося зростання вартості яєць, що пояснюється збільшенням виробничих витрат бізнесу, у тому числі на енергію. Стрімко пришвидшилося подорожчання свинини через скорочення поголів'я свиней. Також вищими темпами зростали ціни на овочі, зокрема борщового набору, унаслідок порушення ланцюгів постачання та збільшення витрат. Натомість підвищення цін на фрукти сповільнилося на тлі збільшення пропозиції. Завдяки розширенню пропозиції, у тому числі з боку домогосподарств, зростання цін на насіннєві овочі та фрукти було повільнішим, ніж очікував НБУ.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін майже не змінилися порівняно з червнем (14.7% р/р). З одного боку, далі дорожчали алкогольні напої через зростання попиту на тлі послаблення обмежень на продаж алкоголю в різних регіонах України, а також дефіцит тари. Тривало зростання вартості тютюнових виробів з огляду на зупинку частини виробничих потужностей унаслідок бойових дій. Збільшувалася й вартість автомобільних транспортних послуг на тлі високих цін на пальне. З іншого боку, зростання тарифів на комунальні послуги надалі сповільнювалося. Це пов'язано з вичерпанням ефектів бази порівняння завдяки фіксованим тарифам.

Зміна цін на пальне

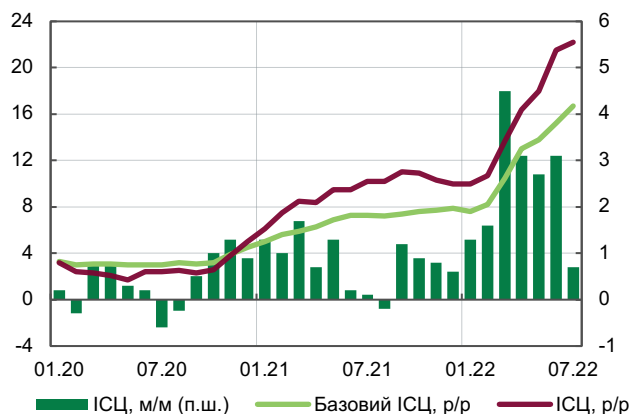
Темпи зростання цін на пальне знизилися до 77.7 р/р. Основні причини – поступове насичення ринку через налагодження логістики та відновлення конкуренції.

Промислова інфляція

У період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення органи державної статистики призупиняють оприлюднення індексу цін виробників.

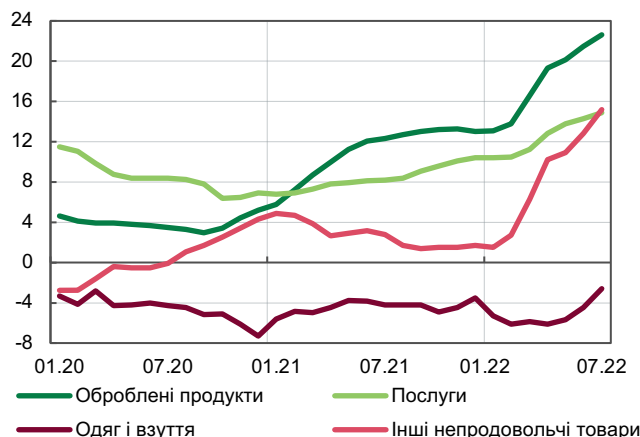
У липні 2022 року споживча інфляція пришвидшилася до 22.2% р/р. Інфляційний тиск далі посилювався унаслідок порушення ланцюгів постачання, руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, скорочення пропозиції, збільшення виробничих витрат, значної вимушеної міграції всередині країни. Через ці чинники зросла також і базова інфляція (до 16.7% р/р)

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

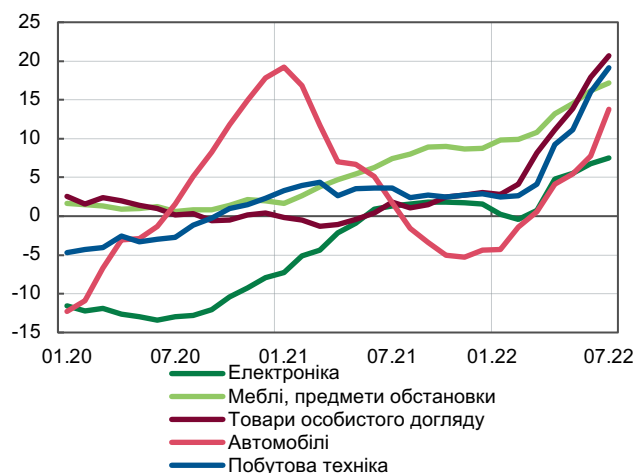
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Швидше дорожчали непродовольчі товари через обмежену пропозицію, збільшення витрат на виробництво та логістику, зростання вартості імпортованої складової, а також завершення періоду безмитного імпорту автомобілів

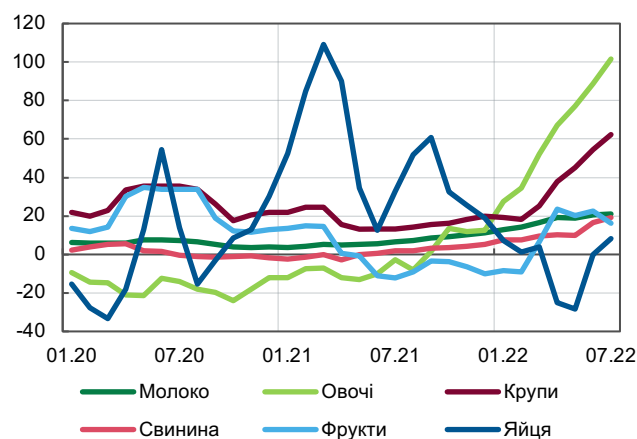
Графік 3. Ціни на окремі непродовольчі товари, % р/р

Джерело: ДССУ.

Тривало подорожчання більшості продуктів харчування унаслідок скорочення постачань, вичерпання запасів та зростання виробничих витрат. Натомість підвищення цін на фрукти сповільнилося на тлі збільшення пропозиції

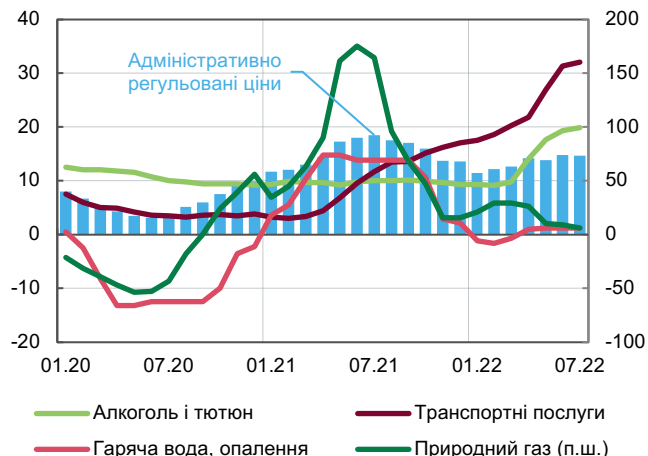
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Швидше дорожчав алкоголь через обмежену пропозицію та дефіцит тари, тютюнові вироби – унаслідок зупинки частини потужностей, а також транспортні послуги – на тлі високих цін на пальне. Натомість фіксація тарифів на газ і тепло стримувала зростання цін

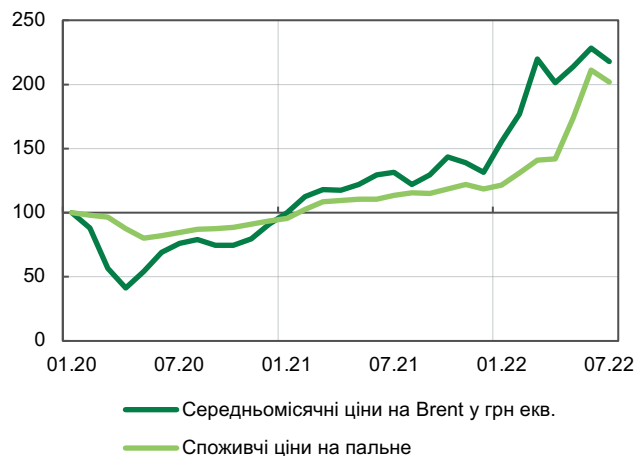
Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін на пальне знизилися під впливом поступового насичення ринку через налагодження логістики та відновлення конкуренції

Графік 6. Індекси цін на пальне, 01.2020 = 100

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

Таблиця 1. Зміна цінових індексів ІСЦ

	Частка в ІСЦ для 2022 року, %	% р/р					Липень 2022 року, % м/м
		2020 рік	2021 рік	2022 рік			
				05	06	07	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	5.0	10.0	18.0	21.5	22.2	0.7
Базова інфляція	56.4	4.5	7.9	13.8	15.2	16.7	1.2
Небазова інфляція*	43.6	5.9	13.5	23.6	29.2	28.9	0.2
сирі продукти	20.9	4.1	11.8	28.9	36.1	36.1	0.4
адміністративно регульовані тарифи та ціни	20.0	9.9	13.6	13.8	14.8	14.7	1.0
пальне	2.8	-10.5	26.5	57.5	90.9	77.7	-4.4
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.6	4.9	12.7	23.6	27.7	28.9	0.8
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.2	9.2	9.4	17.7	19.3	19.9	1.3
Одяг і взуття	5.0	-7.3	-3.6	-5.7	-4.3	-2.6	-3.5
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	8.4	13.6	9.8	3.5	3.8	3.6	0.5
послуги з управління багатоквартирними будинками	0.3	2.7	6.7	7.5	7.0	6.9	0.0
водопостачання	0.2	18.5	11.8	12.8	12.8	12.8	0.0
гаряча вода	0.3	-1.5	3.0	5.3	4.0	4.0	0.0
природний газ	2.3	56.3	15.5	10.1	9.4	5.9	0.0
центральне опалення	1.4	-2.4	1.7	0.6	0.6	0.6	0.0
електроенергія	1.6	0.0	26.5	-7.4	-7.4	-7.4	0.0
Транспорт	9.3	2.7	11.1	29.3	42.4	40.4	-0.3
Зв'язок	3.0	4.1	7.5	9.4	10.0	12.2	2.1
Освіта	1.4	13.9	17.0	16.2	15.9	16.1	0.1

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала